

Брюксел, 23 юни 2025 г.
(OR. en)

10491/25

CONUN 98	DEVGEN 98
ONU 45	SUSTDEV 48
COHOM 105	ENV 563
CFSP/PESC 934	CLIMA 220
COPS 297	COHAFSA 38
CSDP/PSDC 389	MIGR 226
CONOP 39	SAN 369
COTER 103	CYBER 176
COAFR 151	

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Заклучения на Съвета относно приоритетите на ЕС в ООН по време на 80-ата сесия на Общото събрание на ООН, септември 2025 г. – септември 2026 г.

Заклучения на Съвета относно приоритетите на ЕС в ООН по време на 80-ата сесия на Общото събрание на ООН, септември 2025 г. – септември 2026 г.¹

1. В момент на безпрецедентни предизвикателства ЕС се приближава към 80-ата сесия на Общото събрание, изцяло ангажиран с многостранна система, основана на **международното право** и вярна на целите и принципите на **Устава на ООН**, за да се гарантират мирът и сигурността, зачитането на правата на човека и устойчивото развитие за всички.
2. ЕС продължава да бъде **предвидим, надежден и вдъхващ доверие партньор**, ангажиран с намирането на глобални решения на общите предизвикателства, включително чрез прилагането на Пакта за бъдещето и приложенията към него, Глобалния цифров пакт и Декларацията относно бъдещите поколения. ЕС е готов чрез **инициативата ООН-80** да **работи с партньорите** за напредък в реформата на ООН, която има за цел да направи организацията по-ефективна, икономически ефикасна и съобразена с потребностите, способна да постига ефективно резултати по трите стълба.
3. Загрижен от нарастващите и разнообразни заплахи за **международния мир и сигурност**, особено широко разпространените нарушения на Устава на ООН, включително актове на агресия и нарушаване на териториалната цялост, ЕС остава ангажиран с опазването и възстановяването на справедлив и траен мир и стабилност в целия свят.
4. Като признава неразривната връзка между мира и сигурността, правата на човека и устойчивото развитие в неговото икономическо, социално и екологично измерение, ЕС остава ангажиран с **Програмата до 2030 г.** и с постигането на **целите за устойчиво развитие (ЦУР)**.
5. **Тройната планетарна криза** — изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването, представлява екзистенциална заплаха, която засяга цялото човечество и световната сигурност. По случай десетата годишнина на Парижкото споразумение ЕС изразява твърдата си подкрепа за него и се ангажира да работи с партньорите в рамките на ООН за ускоряване на глобалния справедлив и приобщаващ екологичен преход.

¹ В целия документ използването на „ЕС“ не предопределя дали компетентността е на ЕС, на ЕС и неговите държави членки или изключително на държавите членки.

6. Действията на ЕС в ООН през следващата година ще се ръководят от следните приоритети:

- I. подкрепа за многостранна система, основана на международното право и универсалността на правата на човека;
- II. напредък по всеобхватните реформи, с които да се даде нов тласък на системата на ООН; и изграждане на ефективни партньорства;
- III. укрепване на структурата на ООН за мир и сигурност;
- IV. напредък по устойчивото развитие в съответствие с Програмата до 2030 г.;
- V. преодоляване на тройната планетарна криза.

I. Подкрепа за многостранна система, основана на международното право и универсалността на правата на човека

7. С разширяването на мащаба на предизвикателствата, пред които е изправена системата на ООН, ЕС и неговите държави членки ще продължат да подкрепят ефективното многостранно сътрудничество и **основания на правила международен ред**, в основата на който стои ООН, и да се противопоставят на усилията за неговото накърняване или уронване. Целта ни е да насърчаваме и защитаваме международното право, включително международното хуманитарно право и международното право в областта на правата на човека. ЕС ще продължи да спазва правилата и принципите на **Устава на ООН**, включително тези за суверенитет и териториална цялост, политическа независимост и самоопределение. Тези принципи не могат да бъдат договаряни или компрометирани.

8. ЕС потвърждава отново непоколебимия си ангажимент за всеобщо зачитане, защита и упражняване на **правата на човека** по отношение на всекиго и навсякъде. Правата на човека са универсални, неделими, взаимозависими и взаимосвързани, независимо дали са граждански, културни, икономически, политически или социални. Също така мирът и благоденствието, както и постигането на целите за устойчиво развитие вървят ръка за ръка с демокрацията, върховенството на закона и всички права на човека. Отбелязвайки 60-ата годишнина на Международния пакт за икономически, социални и културни права и Международния пакт за граждански и политически права през 2026 г., ЕС подчертава трайното значение и важността на тези основополагащи договори за постигането на напредък по световните стандарти в областта на правата на човека. ЕС ще основава действията си на **заклученията на Съвета относно приоритетите на ЕС във форумите на ООН по правата на човека през 2025 г.**
9. ЕС ще запази силната си ангажираност с **програмата за равенство и недискриминацията**, също и с правото на всички хора да се ползват от пълния набор човешки права и основни свободи, както и със защитата на хората в неравностойно, уязвимо или маргинализирано положение. ЕС активно ще насърчава и увеличава усилията за постигане на равенство между половете — хоризонтален въпрос от значение за всички стълбове на ООН, напредъка и пълноценното упражняване на всички човешки права от всички жени и момичета и тяхното овластяване и пълноценно, равноправно и съдържателно участие във всички области, особено на ръководни длъжности. За тази цел ЕС ще участва активно и конструктивно в проявата на високо равнище „Пекин+30“. ЕС ще постави в центъра на усилията си предотвратяването и премахването на сексуалното и основаното на пола насилие, включително сексуалното насилие, свързано с конфликти. ЕС ще потвърди отново твърдия си ангажимент да зачита, защитава и осъществява пълноценното и равноправно упражняване на всички човешки права от ЛГБТИ. ЕС ще продължи да отдава приоритет на правата на детето и младите хора, включително всеобщия достъп до качествено и приобщаващо образование. ЕС ще продължи да работи за подобряване на защитата на възрастните хора, за това те да могат да упражняват човешките си права, както и за тяхното благосъстояние.

10. ЕС продължава да е ангажиран с утвърждаването, защитата и реализирането на всички права на човека и с цялостното и ефективно изпълнение на **Пекинската платформа за действие и на Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието (МКНР)**, както и с резултатите от съответните конференции за преглед и в този контекст продължава да е ангажиран със сексуалното и репродуктивното здраве и произтичащите от това права. Във връзка с това ЕС заявява отново ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира правото на всеки човек да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани с неговата сексуалност и сексуално и репродуктивно здраве, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава още необходимостта от всеобщ достъп до качествена, на достъпни цени и изчерпателна информация, образование, включително широкообхватно сексуално възпитание, и здравни услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве.
11. ЕС остават ангажиран с това да се прекрати безнаказаността и да се гарантира **търсенето на отговорност** за всички нарушения на международното право. ЕС ще продължи да подкрепя процеса, водещ до приемането на конвенция за предотвратяване и наказване на престъпленията против човечеството, както и усилията за независими разследвания на нарушенията на правата на човека и нарушенията на международното хуманитарно право, включително тези, които може да представляват международни престъпления. ЕС потвърждава непоколебимата си подкрепа за международната наказателноправна система и по-специално за **Международния наказателен съд (МНС)**, както и ангажимента си да поддържа Римския статут и да пази независимостта и целостта на МНС.
12. ЕС изтъква отново силната си подкрепа за **Международния съд** като един от основните стълбове на международната съдебна система. ЕС припомня, че определенията и решенията на Международния съд са задължителни за страните по спора.
13. ЕС ще продължи да насърчава и подкрепя инициативи, насочени към **развитието на международното право**, и потвърждава отново важната роля на Комисията по международно право (КМП) в това отношение. От първостепенно значение е на КМП да се предостави достатъчно време за обсъждания, за да изпълни мандата си.

14. ЕС припомня твърдия си и дългогодишен ангажимент за подкрепа на установената с Резолюция 46/182 на Общото събрание на ООН от 1991 г. роля на ООН в координирането на международната **хуманитарна** реакция при извънредни ситуации. ЕС ще продължи да работи за опазване на хуманитарното пространство чрез осигуряване и улесняване на бързия и безпрепятствен хуманитарен достъп до нуждаещите се, гарантиране на защитата на хуманитарния персонал и гарантиране на зачитането на хуманитарните принципи на непристрастност, неутралност, независимост и хуманност. ЕС ще продължи да обръща специално внимание на хората в най-уязвимо положение.
15. ЕС и неговите държави членки, които заедно са най-големият световен донор за ООН и **най-големият донор на хуманитарна помощ** през 2024 г., ще продължат да демонстрират силна ангажираност с финансовата стабилност на ООН.

II. Напредък по всеобхватните реформи, с които да се даде нов тласък на системата на ООН; и изграждане на ефективни партньорства

16. ЕС остава ангажиран с **Пакта за бъдещето**, включително с двете приложения към него, което е решаваща стъпка за даване на нов тласък на ООН, постигане на Програмата до 2030 г. и ЦУР, и реформиране на международната финансова архитектура. ЕС е готов да си сътрудничи с всички заинтересовани страни, за да се гарантира ефективното прилагане на Пакта.
17. **Необходими са смели и амбициозни реформи**, за да се гарантира, че системата на ООН е в състояние да се справя с глобалните предизвикателства и да постига ефективни резултати на национално равнище. ЕС демонстрира дългогодишен ангажимент да работи заедно с държавите — членки на ООН, както и със системата на ООН, за постигане на напредък в текущия процес на вътрешни реформи — **инициативата ООН-80** на генералния секретар, която има за цел да направи организацията по-ефективна, икономически ефикасна и съобразена с потребностите, както и способна да се справя по-добре с настоящите и бъдещите предизвикателства.

18. Пълното и бързо изпълнение на вече **текущите и одобрени реформи** — включително на системата на ООН за развитие, управлението и стълба за мир и сигурност, ще постави системата на ООН на здрава основа по пътя ѝ към постигане на целите на инициативата ООН-80. ЕС приветства „**хуманитарната реформа**“ и се ангажира да работи конструктивно с ООН, за да спомогне за създаването на хуманитарна система, която във все по-голяма степен ще дава възможност за ръководени на местно равнище хуманитарни действия, защитени в международен план в съответствие с хуманитарните принципи и международното право. ЕС подкрепя и процеса на реформа на **системата на ООН за развитие**, за чието укрепване трябва да послужи инициативата ООН-80. Обновената система на постоянните координатори допринася за по-съгласувано и ефективно сътрудничество между ЕС и ООН на равнище държави. Необходими са допълнителни усилия за консолидиране на напредъка, включително за това да продължи да се осигурява на необходимото равнище предвидимо и устойчиво финансиране за системата на постоянните координатори и да се преодоляват организационните пречки пред интеграцията в ООН на равнище държави. Осигуряването на **съгласуваност между ООН-80 и хуманитарната реформа, и реформата на системата на ООН за развитие** е от решаващо значение, за да се гарантира единство на целите и комбинирано въздействие, водещо до ефективното функциониране на ООН като единна организация, особено в условия на конфликт и нестабилност. ЕС се ангажира да играе проактивна и конструктивна роля в това отношение.
19. В съответствие с ангажимента за прилагане на Пакта за бъдещето ЕС подкрепя **всеобхватна реформа на Съвета за сигурност на ООН (СС на ООН)** с цел той да стане по-ефективен, приобщаващ, прозрачен, демократичен и отговорен и да отразява по-добре днешните реалности чрез укрепване на гласа на по-слабо представените региони. ЕС подкрепя френско-мексиканската инициатива, насочена към ограничаване на използването на вето в случаи на масови жестокости. Освен това ЕС остава ангажиран с **реформата на международните финансови институции (МФИ)** и многостранните банки за развитие (МБР), включително чрез засилената координация между системата на ООН и многостранните банки за развитие, както и чрез участие от всички заинтересовани страни. Очакваме с нетърпение [амбициозните и ориентирани към задачи резултати от] Четвъртата международна конференция за финансиране на развитието (FFD4).
20. ЕС ще продължи да **изгражда и насърчава партньорства в рамките на по-широкото членство в ООН**, като създава консенсус и чрез съвместна работа в променящата се обстановка в подкрепа на една ефективна многостранна система.

21. ЕС ще продължи активно да подкрепя, насърчава и овластява разнообразно и независимо **гражданско общество**, като подкрепя значимото му участие в многостранни процеси, включително, но не само, форуми по правата на човека, устойчивото развитие, посредничеството за мир и вземането на решения. ЕС потвърждава отново важната роля на **младежта**, като отчита нуждите и интересите на бъдещите поколения, и изтъква отново ангажимента си към Декларацията за бъдещите поколения.

III. Укрепване на структурата на ООН за мир и сигурност

22. Във връзка с все по-вечето на брой и засилващи се конфликти и войни ЕС изразява съжаление, че цивилно население, включително жени, деца, възрастни хора и хора с увреждания, хуманитарни работници, здравен персонал, журналисти и персонал на ООН, както и гражданска инфраструктура и активи, все по-често са обект на безнаказано насилие; че жените и момичетата продължават да страдат непропорционално, особено предвид нарастването на свързаното с конфликти сексуално насилие; както и че всеобщото право на безопасен, бърз и безпрепятствен хуманитарен достъп все повече се поставя под въпрос или се използва като разменна монета в конфликтите. ЕС изтъква, че е необходимо международното хуманитарно право да се спазва при всички конфликти. По повод 20-ата годишнина от установяването на принципа за отговорността за защита ЕС изцяло се присъединява към неговото прилагане.
23. Припомняме отговорностите на Съвета за сигурност на ООН, които следва да останат в центъра на структурната система за мир и сигурност. Приветстваме и работата на Общото събрание на ООН по въпроси, свързани с международния мир и сигурност, и подчертаваме необходимостта от по-нататъшно укрепване на начините, по които Общото събрание на ООН може да допринесе за поддържането на международния мир и сигурност.

24. Ключов приоритет за ЕС продължава да бъде установяването на **всеобхватен, справедлив и траен мир в Украйна**, основан на принципите на Устава на ООН и международното право. След повече от три години неоправданата и незаконна пълномасщабна агресивна война на Русия срещу Украйна продължава да нанася опустошителни поражения най-вече на украинския народ, като последиците от нея се усещат в по-широкия регион и по целия свят. Осъждаме действията на Русия за дестабилизиране на глобалната структурна система за поддържане на мира и сигурността, включително инструментите на Съвета за сигурност на ООН. Призоваваме за пълно, безусловно примирие от поне 30 дни, което може да бъде жизненоважна стъпка към намаляване на страданията за цивилното население и да даде възможност за съдържателни преговори за истински мир, насочени към прекратяване на агресивната война на Русия и възстановяването на всеобхватен, справедлив и траен мир. ЕС и неговите държави членки ще продължат да поддържат международното право и пълното зачитане на суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Украйна в международно признатите ѝ граници, да подкрепят Украйна толкова дълго, колкото е необходимо, и да работят за осигуряването на търсене на пълна отговорност за престъпленията.
25. Положението в Газа и **Близкия изток** достигна безпрецедентно катастрофално равнище, което ще продължи да изисква спешно и постоянно внимание. ЕС и неговите държави членки потвърждават позицията си, изложена в съответните заключения на Европейския съвет. ЕС призовава за незабавно връщане към примирието, което да доведе до освобождаване на всички заложници и трайно прекратяване на военните действия. ЕС призовава настойчиво всички страни да спазват задълженията си съгласно международното право, включително международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право. Трябва да се предприемат спешни мерки за справяне с опустошителното хуманитарно положение, по-специално за безпрепятствен достъп и непрекъснато масово разпределяне на хуманитарна помощ в Газа и на цялата територия. ЕС изтъква съществената роля на UNRWA, която предоставя жизненоважна подкрепа на цивилното население както в Газа, така и в региона като цяло. Изключително важно е планът за действие на UNRWA да продължи да се прилага. Решенията на Международния съд трябва да бъдат изпълнявани изцяло. От решаващо значение е конструктивната ангажираност на Израел с ООН, включително нейните агенции. ЕС приветства резолюциите на Съвета за сигурност на ООН относно положението в Близкия изток, като припомня техния обвързващ характер и остава твърдо ангажиран с постигането на траен и устойчив мир, основан на решението за две държави. ЕС ще продължи да работи за тази цел с регионални и международни партньори, включително в контекста на международната конференция на високо равнище за мирно уреждане на въпроса за Палестина и прилагане на решението за две държави, председателствана съвместно от Франция и Саудитска Арабия.

26. ЕС ще продължи да следи и други **конфликти** и случаи на нарушаване на правата на човека по света. ЕС ще подкрепи всички значими усилия за прекратяване на войната в Судан и за облекчаване на хуманитарната криза и ще продължи работата с международните механизми за търсене на отговорност с цел да бъдат изправени пред правосъдието извършителите на жестокости. ЕС продължава да подкрепя Сомалия в процеса ѝ на изграждане на държавност, в борбата с тероризма и облекчаването на хуманитарната криза. Спешно внимание изискват също отричането на човешките права и основни свободи и лишаването от тях, по-специално на жените и момичетата, от талибаните в Афганистан, нарастващото насилие и влошаването на хуманитарното положение в източната част на ДРК и продължителните конфликти в Йемен, Хаити и Мианмар. ЕС остава твърдо ангажиран с подкрепата за населението в региона на Сахела и ще продължи да работи с партньорите и регионалните организации за преодоляване на първопричините за конфликтите, за укрепване на капацитета за предотвратяване на ескалацията на местните конфликти и за предотвратяване и борба с тероризма и насилствения екстремизъм.
27. ЕС и ООН ще работят заедно за справяне с глобалните предизвикателства пред мира и сигурността, с акцент върху предотвратяването на конфликти, посредничеството, изграждането на мира, управлението на кризи и подкрепата за многостранното сътрудничество в съответствие с Устава на ООН, съгласно **стратегическото партньорство между ЕС и ООН за укрепване на мира и сигурността**.
28. ЕС подкрепя акцента, който Пактът за бъдещето поставя **предотвратяването на конфликти** и поддържането на мира като всеобщо задължение, с подсилен набор от инструменти на ООН. В изпълнението на Програмата до 2030 г., заедно с Устава на ООН и Всеобщата декларация за правата на човека (ВДПЧ), както и в ускореното привеждане в действие на свързаността между областите на хуманитарната помощ, развитието и изграждането на мира, се съдържат отговорите за справяне с първопричините за конфликтите и насърчаване на приобщаваща култура на мира. Също така трябва да обърнем внимание на взаимовръзките между климата, мира и сигурността и да изпълним изцяло програмите за жените, мира и сигурността, младежта, мира и сигурността и за децата и въоръжените конфликти. Трябва да гарантираме пълно, равноправно, съдържателно и безопасно участие на жените на всички равнища в изграждането на мира и мирните процеси.

29. Прегледът през 2025 г. на архитектурата за изграждане на мира е възможност за превръщане на политическите ангажменти в действия за разширяване на програмата за изграждане на мира, така че да обхване цялата система на ООН. ЕС подкрепя усилията за разработване на ориентиран на национално равнище подход „отдолу нагоре“ към предотвратяването на конфликти, както е посочено в **националните стратегии за превенция**, подсилен чрез достатъчно финансирана програма на ООН за съветници по въпросите на мира и развитието. Прегледът на архитектурата за изграждане на мира следва да проучи начините за по-нататъшно укрепване на ролята и методите на работа на **Комисията за изграждане на мира** въз основа на Пакта за бъдещето. **Фондът на ООН за изграждане на мира** трябва да бъде адекватно, предвидимо и устойчиво финансиран от държавите – членки на ООН, тъй като да се разчита само на редовния бюджет на ООН няма да е достатъчно за преодоляване на недостига на средства.
30. **Операциите на ООН за поддържане на мира**, включително мироопазващите операции и специалните политически мисии, продължават да бъдат важен многостранен инструмент за предотвратяване на въоръжени конфликти, поддържане на мира, подкрепа за мирното уреждане на конфликти и справяне със заплахите за международния мир и сигурност. Ето защо те трябва да бъдат подходящи за целта и да се изпълняват с ясни, целенасочени и приоритизирани, но и гъвкави мандати, с подходящи ресурси и стратегии за изход. ЕС приветства **прегледа на мироопазващите операции на ООН** и насърчава всички членове на ООН да се възползват от тази възможност, за да способстват за адаптиране на мироопазващите операции към днешната сложна политическа обстановка и среда на сигурност. Изпълнението на препоръките по инициативите „Действие за опазване на мира“ (A4P) и A4P+ следва да продължи и да бъде подкрепено от държавите — членки на ООН, в съответствие с обсъжданията на срещата на ниво министри в рамките на ООН по въпросите на мироопазването.
31. ЕС изтъква, че е важно да се гарантира, че мироопазващите операции на ООН получават постоянна политическа подкрепа и адекватни, устойчиви и предвидими ресурси, включително чрез засилен **регионален ангажмент**. Във връзка с това ЕС изтъква отново подкрепата си за изпълнението на Резолюция 2719 на Съвета за сигурност на ООН, с която се разрешава използването на вноски, определени от ООН, за финансиране на до 75% от ръководените от Африканския съюз операции за подкрепа на мира, одобрени от Съвета за сигурност на ООН.

32. **Морската безопасност и сигурност** продължават да бъдат ключов приоритет. ЕС се ангажира да поддържа изградения върху правила международен ред по море, основан на международното право, по-специално на Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS), да защитава свободата на корабоплаването и правото на мирно преминаване, както и да се бори със заплахите за морската безопасност и сигурност, включително такива срещу различни критични морскодънни инфраструктури, както и тези за подводната и крайбрежната среда. Заедно със своите партньори ЕС ще продължи да укрепва сътрудничеството, да подкрепя морската ситуационна осведоменост и развитието на способностите на крайбрежните държави, особено в стратегически важните региони. ЕС се ангажира да насърчава глобалното сътрудничество, стабилността и устойчивостта по въпросите на морето въз основа на правната рамка, установена от UNCLOS.
33. С оглед на растящите заплахи за сигурността ЕС подкрепя международното сътрудничество за ефективна борба с **транснационалната организирана престъпност** във всичките ѝ форми, включително контрабандата и трафика на мигранти, трафика на наркотици, хора или огнестрелни оръжия, финансовите престъпления, престъпленията против околната среда или киберпрестъпността, **тероризма и насилствения екстремизъм**, както и други заплахи, произтичащи от **хибридни, кибер, нови и нововъзникващи технологии**, включително улеснени от изкуствения интелект и квантовите технологии. Деветият преглед на Глобалната стратегия на ООН за борба с тероризма ще даде възможност да се потвърди отново категоричният ангажимент на ЕС за многостранен подход за борба с тероризма, основан на международното право и правата на човека. ЕС ще продължи проактивното си участие в процесите на ООН, в които се разработват норми, стандарти и принципи, свързани с киберпространството, цифровите технологии и технологиите. ЕС приветства напредъка, постигнат в рамките на Отворената работна група на ООН (OEWG) по въпросите на сигурността и използването на ИКТ, и остава ангажиран с участието си в бъдещите обсъждания.
34. ЕС и неговите държави членки остават ангажирани със защитата на **демократията**, включително изборите, от чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство на държавни или недържавни участници. ЕС ще работи с партньорите за изготвянето на глобална стратегия за борба с **чуждестранното манипулиране на информация и вмешателство**. Той подкрепя **глобалните принципи на ООН за интегритет на информацията** и активно ще насърчава правата на човека и основните свободи, принципите на правовата държава и демократичните принципи в цифровото пространство.

35. ЕС ще продължи да поддържа, защитава и укрепва **многостранната рамка за разоръжаване, неразпространение и контрол над оръжията**, както и многостранната рамка за контрол върху износа на оръжия и изделия и технологии с двойна употреба — ключов елемент както за неразпространението, така и за използването на контролираните изделия за мирни цели.
36. Преди Конференцията за преглед през 2026 г. на **Договора за неразпространение на ядреното оръжие** ЕС остава ангажиран с всеобщото му приемане и пълното му прилагане. ЕС ще продължи да действа активно за влизането в сила на Договора за всеобхватна забрана на ядрените опити, незабавното започване и бързото приключване на преговорите за договор за забрана на разпадащи се материали и подкрепата за работата на МААЕ. Освен това ЕС ще продължи да насърчава и укрепва многостранныте инструменти срещу производството, складирането и използването на химически и биологични оръжия.
37. ЕС подкрепя **инструментите за контрол на конвенционалните оръжия**, с акцент върху предотвратяването на отклоняването на малки оръжия и леки въоръжения и управлението на конвенционалните боеприпаси, като подкрепя изпълнението на плана за действие от Сиам Реап – Ангкор за периода 2025—2029 г. на Конвенцията за забрана на противопехотните мини и подготовката за конференцията за преглед на Конвенцията за конвенционалните оръжия през 2026 г. ЕС ще направи оценка на възможностите и предизвикателствата, свързани с новите и нововъзникващите технологии, по отношение на смъртоносните автономни оръжейни системи в контекста на Конвенцията за конвенционалните оръжия и процесите за отговорно използване на ИИ във военната област.
38. По отношение на сигурната, безопасна, стабилна и устойчива космическа среда ЕС припомня, че е важно да се спазва международното право в областта на **космическото пространство**. ЕС и неговите държави членки подкрепят всеобщото приемане и пълното спазване на Договора за космическото пространство от 1967 г. и насърчават приемането на норми за отговорно поведение на всички имащи отношение форуми на Общото събрание, за да се предотврати надпреварата във въоръжаването в космическото пространство. ЕС подкрепя укрепването на Службата на ООН по въпросите на космическото пространство и признава ролята на Комитета за мирно използване на космическото пространство като основен орган на ООН, който се занимава с международното сътрудничество при използването на космическото пространство за мирни цели.

IV. Напредък по устойчивото развитие в съответствие с Програмата до 2030 г.

39. ЕС и неговите държави членки изцяло подкрепят призива на срещата на високо равнище за ЦУР от 2023 г. за ускорени действия за **постигане на Програмата до 2030 г. и ЦУР**, включително чрез изпълнение на политическата декларация. В това отношение финансирането за развитие и изпълнението на Програмата за действие от Адис Абеба продължава да бъде абсолютно необходимо. ЕС ще продължи да прилага основан на правата на човека подход към устойчивото развитие, включително чрез трансформиращи подходи за справяне с първопричините за неравнопоставеността, и отново заявява, че пълното осъществяване на всички права на човека е основен принцип на Програмата до 2030 г. в съответствие с ангажимента да не се пренебрегва никой. Признаваме спешната необходимост от укрепване на готовността и изграждане на устойчивост на кризите и предизвикателствата, които пречат на напредъка по ЦУР, особено в случаите на изключително нестабилен контекст.
40. Като най-голям донор на **официална помощ за развитие (ОПР)** в света ЕС и неговите държави членки подчертават ключовата ѝ роля за финансирането на изпълнението на Програмата до 2030 г. и способността ѝ за мобилизиране на други публични и частни източници на финансиране, например вътрешни ресурси, смесено финансиране и устойчиви частни инвестиции. Чрез **Global Gateway**, възприемайки подхода на работа „Екип Европа“, ЕС заедно с финансовите институции и частния сектор заема челно място в трансформационните инвестиции в цифрова, енергийна и транспортна инфраструктура, както и в системите на здравеопазването, образованието и научните изследвания, така че да стимулира икономическата дейност и създаването на работни места в държавите партньори. Global Gateway също така подобрява условията за качествени инвестиции чрез техническа помощ, политически диалог, търговски и инвестиционни споразумения, както и стандартизация и регулаторни рамки, за да се открият възможности за допълнително финансиране за ЦУР.
41. Частният капитал е абсолютно необходим за постигането на устойчив преход. Международните финансови институции трябва да играят ключова роля в **мобилизирането на частни финансови потоци**. ЕС подкрепя разработването на контекстуално и секторно обусловени оперативни модели и иновативни инструменти за финансиране за мобилизиране на частния сектор за устойчиво развитие. ЕС приветства ръководените от държавите интегрирани национални рамки за финансиране като начин за мобилизиране и привеждане на публичното и частното финансиране в съответствие с ЦУР, в синхрон с националните приоритети.

42. Като припомня **заклученията на Съвета преди 4-тата международна конференция за финансиране на развитието — Пътища за напредък**: постигане на максимално въздействие за устойчивото развитие и просперитета в световен мащаб, ЕС потвърждава отново принципите и позициите си, изложени в тях. ЕС остава активно ангажиран с укрепването на международната финансова архитектура с цел по-добро справяне с глобалните предизвикателства и ще продължи да допринася значително за постигането на тези цели на всички международни форуми.
43. ЕС твърдо подкрепя приобщаващо **глобално цифрово управление** с участието на множество заинтересовани страни и се ангажира да формира ефективна многостранна система за постигане на глобален напредък в цифровата трансформация. Интернет и цифровите технологии трябва да се основават на ориентиран към човека и основан на човешките права подход с цел преодоляване на всички цифрови разделения и гарантиране на приобщаващо, отворено, безопасно и сигурно цифрово бъдеще за всички. ЕС ще продължи да играе водеща роля за осигуряване на подходящи последващи действия и изпълнение на **Глобалния цифров пакт** и за противодействие на опитите за подкопаване на поетите в него ангажименти, включително в рамките на текущия процес на **преглед** на Световната среща на върха по въпросите на информационното общество (**WSIS+20**).
44. **Световната среща на върха по социалните въпроси (WSSD2)** дава възможност за подновяване на обществения договор, основан на правата на човека и на основните принципи и права при работа, определени от МОТ. ЕС подкрепя Световната коалиция за социална справедливост, като допринася за постигането на целите на Срещата на върха и осигурява ефективни последващи действия. Програмата на WSSD2 трябва да включва различни гласове и ключови заинтересовани страни, включително социалните партньори, гражданското общество, особено женските и младежките организации.

45. ЕС потвърждава отново водещата роля на ЕС и неговите държави членки за постигането на напредък в областта на световното здравеопазване заедно с партньорите въз основа на солидарност, хуманност, справедливост, равенство между половете и зачитане на правата на човека. Четвъртата среща на високо равнище по въпросите на незаразните болести предоставя възможност за увеличаване на усилията за справяне с незаразните болести, които все още представляват най-голямата тежест на заболяванията за общественото здравеопазване в ЕС и в световен мащаб. Приемането на **споразумението относно пандемията** има за цел да **допринесе за укрепването на капацитета** и да подобри глобалния подход за превенция, както и за готовност и реагиране на бъдещи пандемии. ЕС и неговите държави членки ще продължат участието си в по-нататъшните преговори, в процеса на ратифициране и етапа на изпълнение.
46. ЕС и неговите държави членки подчертават ангажимента си да подкрепят **най-слаборазвитите държави** в изпълнението на Програмата за действие от Доха и **развиващите се малки островни държави** при изпълнението на Програмата за действие от Антигуа и Барбуда за тези държави. ЕС и неговите държави членки също така подкрепят **развиващите се държави без излаз на море** в техните специфични предизвикателства и очакват третата конференция на ООН за развиващите се държави без излаз на море.

V. Преодоляване на тройната планетарна криза

47. **Тройната планетарна криза, свързана с изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването**, е глобална заплаха за човечеството, която изисква глобален отговор. ЕС твърдо подкрепя ангажимента си към многостранните споразумения в областта на околната среда, включително Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата, Парижкото споразумение, Конвенцията за биологичното разнообразие, Глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин–Монреал и Конвенцията на ООН за борба с опустиняването, и призовава всички партньори да направят същото.

48. ЕС потвърждава отново значението на споделеното разбиране, че **изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда** са екзистенциална заплаха, по-специално за най-уязвимите, и задълбочават свързаните със сигурността опасения, като водят до по-голяма нестабилност и конфликти и засягат продоволствената сигурност. Опустиняването, влошаването на качеството на земите и сушите поставят сериозни екологични, икономически, социални и свързани със сигурността предизвикателства пред устойчивото развитие. От решаващо значение е ООН да разгледа допълнително връзките между околната среда и сигурността, между климата и сигурността, между водата и сигурността, както и между океаните, биологичното разнообразие и климата, като ги интегрира и привежда в действие във всички аспекти на своята работа. ЕС ще участва активно в обсъжданията относно утвърждаването на човешкото право на чиста, здравословна и устойчива околна среда.
49. Десет години след **Парижкото споразумение** световният преход към икономика с нулеви нетни емисии е в ход, но предстои още много работа. ЕС твърдо подкрепя ангажимента си към Парижкото споразумение и е на път да постигне целта си за 2030 г. за намаляване на емисиите с най-малко 55% под равнищата от 1990 г. ЕС отново призовава за **преход към прекратяване на използването на изкопаеми горива** в енергийните системи по справедлив, организиран и равнопоставен начин, в съответствие със сценариите за 1,5°C, така че да се постигне ниво на нулеви нетни емисии до 2050 г. в съответствие с научните данни. ЕС отново отправя призива си за утрояване на капацитета за енергия от възобновяеми източници в световен мащаб и за удвояване на средния годишен темп на повишаването на енергийната ефективност в световен мащаб до 2030 г., както и за ускоряване на технологиите с нулеви и ниски нива на емисиите.
50. От решаващо значение е всички страни, и по-специално най-големите източници на емисии и най-големите икономики в света, да представят преди **COP30 в Белем** амбициозни национално определени приноси (НОП), съобразени с резултатите от първия глобален преглед по Парижкото споразумение и с целта за 1,5°C, основана на най-новите научни данни, които включват цели за намаляване на емисиите в цялата икономика и в абсолютни стойности, обхващащи всички парникови газове, сектори и категории, и са подкрепени от конкретни политики и мерки. ЕС и неговите държави членки ще представят навреме своя принос за COP30.

51. Освен това ЕС продължава да е изцяло ангажиран със спирането и обръщането на процеса на **загуба на биологично разнообразие** и с навременното прилагане на глобалната рамка за биологичното разнообразие от Кунмин–Монреал в сътрудничество с партньорите, както и с увеличаването на финансирането за биологичното разнообразие. ЕС се застъпва за по-силно международно управление и диалог в областта на океаните[, приветства резултатите от Конференцията на ООН за океаните през 2025 г.] и се ангажира спешно да изпълни свързаните с океаните цели на Програмата до 2030 г. ЕС призовава за бързо ратифициране и ефективно прилагане на Споразумението съгласно Конвенцията на ООН по морско право за опазване и устойчиво използване на морското биологично разнообразие в зоните, разположени извън националните юрисдикции (БРИНЮ), и призовава държавите да се присъединят към коалицията с високи амбиции за БРИНЮ.
52. Глобалната продоволствена система среща значителни предизвикателства, включително конфликти, изменение на климата, загуба на биологично разнообразие и влошаване на състоянието на околната среда. ЕС е поел ангажимент да подкрепя **световната продоволствена и хранителна сигурност**, като се застъпва за устойчива и питателна храна на достъпни цени за нарастващото световно население. ЕС се застъпва за многосекторна стратегия с участието на множество заинтересовани страни, основана на тясно сътрудничество с многостранни партньори, като се ангажира с подхода на свързаност между областите на хуманитарната помощ, развитието и изграждането на мира в превенцията и ответните действия. ЕС гарантира съгласуваност на политиките в стратегиите си за вътрешна и външна продоволствена и хранителна сигурност, като съгласува действията си в Европа с ангажиментите си в световен мащаб за устойчиви продоволствени системи и премахване на глада и недохранването.
53. Също така е от първостепенно значение да се оптимизират полезните взаимодействия въз основа на общия подход на ООН към **замърсяването**, в който се признава спешната необходимост от координирани глобални действия и се поема ангажимент за интегриране на предотвратяването и намаляването на замърсяването в стратегиите и работните програми на структурите на ООН. ЕС активно подкрепя прилагането на Глобалната рамка за химикалите и работата по приключването на преговорите и създаването на научно-политическа група по химикалите, отпадъците и замърсяването, както и приключването на преговорите за международен правнообвързващ инструмент за прекратяване на замърсяването с пластмаси, включително на морската среда. Освен това, за да се предотврати и контролира ефективно замърсяването, от съществено значение е да се повиши осведомеността относно управлението на химикалите и отпадъците във всички сектори и да се поведе политически диалог на високо равнище, който излиза извън институционалните граници, разглеждани досега.

54. Устойчивостта на **водните ресурси** и стабилният световен воден цикъл са от решаващо значение за устойчивото развитие, за упражняването на правата на човека и за мира и сигурността. ЕС остава ангажиран с решаването на проблема с нарастващия недостиг на вода и наводненията в световен мащаб, с осигуряването на достъп до питейна вода и канализация за всички и ще продължи да подкрепя подхода „от извора до морето“, както и да гарантира, че водните ресурси се разглеждат по подходящ начин в ключови многостранни процеси и съответните споразумения. ЕС се застъпва за амбициозни последващи действия във връзка с програмата за действие в областта на водите и с ориентираните към действия, приобщаващи и междусекторни конференции на ООН за водите, които ще бъдат организирани през 2026 г. и 2028 г., и призовава за редовен междуправителствен процес по въпросите на водите. Освен това ЕС насърчава прилагането на стратегията на ООН за цялостна система за водоснабдяване и канализация, както и продължаващата глобализация на Конвенцията на ООН за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера, която може да допринесе за глобалната стабилност, мир и сигурност.
